

Overhalla kommune

Kommunal planstrategi

2020 - 2023

H Ø R I N G S U T K A S T

D a t e r t ; A u g u s t 2 0 2 0

Overhalla kommune
- positiv, frisk og framsynt

INNHALDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING	3
1.1	Plan- og styringssystem	3
1.2	Lovhjemmel.....	3
1.3	Kommunal planstrategi.....	4
1.4	Prinsipp for planer	5
1.5	Evaluering av gjeldende planstrategi.....	5
2	Nasjonale forventninger og regionale føringer	7
2.1	Nasjonale forventninger, vedtatt 14.mai 2019	7
2.2	Regionale føringer.....	7
	Regional planstrategi.....	7
	Trøndelagsplanen 2019-30	8
	Namdalsstrategien 2018-2025	8
	Sammen for vannet (Vannregion)	8
3	Utfordringer og planbehov	9
3.1	Befolkningsutvikling og sammensetning.....	9
3.2	Levevilkår og folkehelse	10
3.3	Næringsliv og sysselsetting.....	11
3.4	Boligbygging og utbygging i kommunal regi, tomtereserver.....	11
3.5	Miljø og klima	13
3.6	Transport, infrastrukturbygging og trafiksikkerhet	14
3.7	Langsiktig arealbruk, herunder revisjon av kommuneplanens arealdel.....	16
3.8	Kommunal tjenesteyting og forvaltning og utfordringer framover innenfor kommunens tjenestekområder, herunder interkommunalt samarbeid	18
3.9	Økonomi	18
4	Prioriterte planoppgaver.....	20

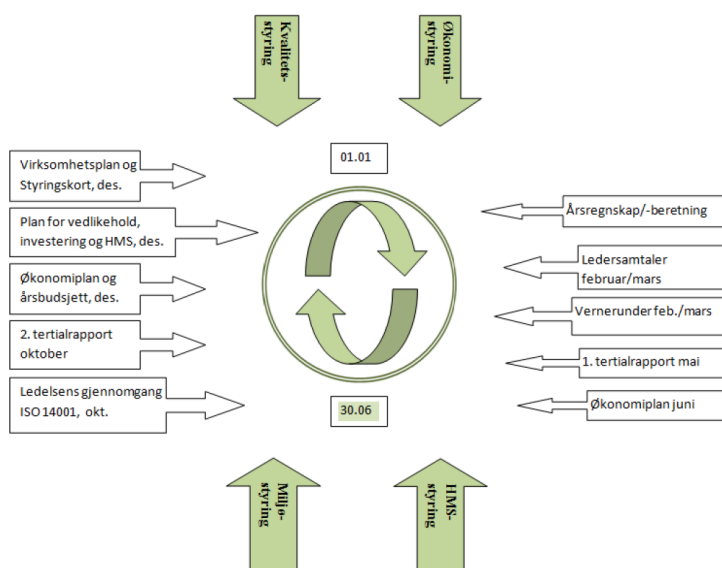

1 INNLEDNING

1.1 Plan- og styringssystem

Plan- og bygningsloven og kommuneloven stiller krav til hvilke styringsdokumenter kommunen skal ha; Planstrategi, kommuneplan (samfunns- og arealdel), økonomiplan, årsbudsjett, regnskap og årsberetning.

Kommunen er organisert i to hovednivåer: rådmannsfunksjon og tjenesteenheter. I tillegg samarbeider kommunen med andre kommuner om flere tjenester. Fra 1.1.2020 er Namsos kommune vertskommune for samarbeid om bl.a. barnevern, PPT, NAV, kommuneoverlege, legevakt, lønn og regnskap, IKT og sentralbordtjeneste. Tidligere organisering av samarbeidsområdene gjennom Midtre Namdal samkommune ble avviklet fra 1.1.2020. Fra samme tidspunkt ble landbruk og natur en egen enhet. Kommunen har felles brann- og redningsvesen med kommunene Høylandet og Grong, hvor Grong er vertskommune.

1.2 Lovhjemmel

Plan- og bygningslovens § 10-1 legger føringer for kommunens arbeid med planstrategi.

§ 10-1 1. avsnitt:

«Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.»

1.3 Kommunal planstrategi

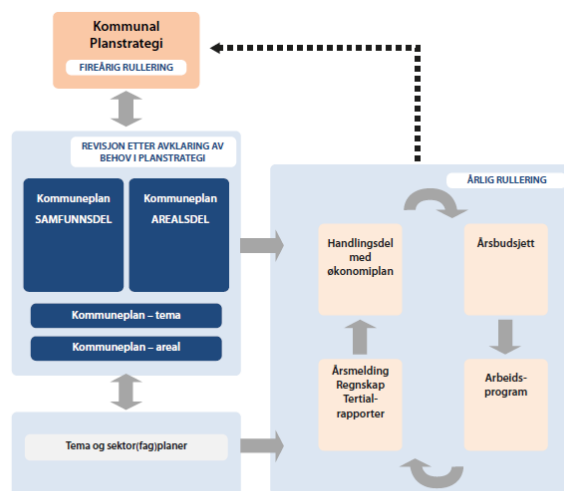
En planstrategi er et dokument som redegjør for kommunens strategiske valg knyttet til utvikling av kommunesamfunnet og skal utformes etter behovet i den enkelte kommune. Planstrategien er ikke en plantype, men et hjelpemiddel for kommunen til å fastlegge det videre planarbeidet.

Planstrategien omhandler den langsiktige arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunestyret skal gjennom vedtak av planstrategien ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. I tillegg bør det tas stilling til om det er behov for andre arealplaner, tema-, sektor-/fagplaner, samt vurdere om det er behov for å oppheve eller revidere slike planer. Det skal ligge en vurdering til grunn for prioriteringene av planbehovet, dette med tanke på de utfordringene kommunen har som samfunn og organisasjon.

Det skal innhentes synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør vurdere om det er behov for bred medvirkning og allmenn debatt om planbehovet ut over dette, men loven setter ingen krav. Det vil for mange kommuner heller være naturlig å legge opp til en bred medvirkning i planprosessene som følger etter at planstrategien er vedtatt.

Planstrategien er ikke formelt bindende og kan endres eller fravikes hvis det er gode grunner for det. Større planoppgaver som avlyses bør imidlertid skje ved endring av planstrategien. En kommunal planstrategi har ikke direkte rettsvirkning i forhold til innbyggerne, og gir ikke hjemmel for å avslå søknader etter plan- og bygningsloven.

Figur 1. Kommunal planstrategi i det kommunale plansystemet.

1.4 Prinsipp for planer

I Overhalla kommune er det prinsipper man skal følge, når man jobber med planarbeid.

I begynnelsen av planarbeidet skal det være oppstartsmøte hvor relevante parter fra kommunen bør være med. Etter oppstartsmøte kan andre relevante parter kontaktes. Når man jobber med planer og personer er det viktig å tenke på kommunens motto; Positiv, frisk og framsynt.

For Overhalla kommune er det viktig at planarbeid er inkluderende for kommunens innbyggere. Dette innebærer at man vil ha synspunkt fra innbyggere og at sårbare grupper som barn og unge vil bli spesielt tatt hånd om. Det er også viktig at de planene som blir laget blir brukt av innbyggere og ansatte. Det er derfor planene i Overhalla skal være korte og konsise.

Siden Overhalla kommune vil være i forkanten av klima og miljø er det viktig at dette kommer fram i arbeidet med planer.

1.5 Evaluering av gjeldende planstrategi

Kommunens planstrategi 2016-2020 ble vedtatt 14.11.2017 (KOM-sak 61/17).

Plan	2016	2017	2018	2019	Sist vedtatt	Status pr. 31.12.2016
Kommuneplan 2007-2019 samfunns- og arealdel					2007	Planprosess startet 18/19 – pågår.
Økonomiplan og årsbudsjett	x	x	x	x	2019	Vedtatt alle år.
Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) - 2019-2023	x	x	x	x	2018	Rullering/revisjon hvert 4.år, evt. ved behov fortløpende.
Beredskapsplan for langvarig strømbrydd					2010	
Helsemessig og sosial beredskapsplan 2020-2024					2019	Rullering/revisjon hvert 4.år, evt. ved behov fortløpende.
Kommunale reguleringsplaner		x (1)	x (2)			Vedtatt fortløpende.
Private reguleringsplaner			x (1)	x (2)		Vedtatt fortløpende.
Tiltaksplan for vann og avløp 2018-2022	x	x				
Risiko- og sårbarhets- analyse vannproduksjon					2017	Behandlet vår 2017.

Digital nyskaping – digitaliseringsstrategi for Overhalla kommune 2018-2021			x		2018	
Boligplan for Overhalla kommune 2019-2023						Ikke vedtatt. (erstatte boligsosial plan)
Demensplan 2022			x		2018	
Rehabiliteringsplan for Overhalla kommune 2019-2024				x	2019	
Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2016-2020				x	2016	
Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2011-2015					2010	Bør rulleres/revisjon.
Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Overhalla kommune			x			
Kommunedelplan for universell utforming						Ikke gjennomført (ikke lovpålagt). Innarbeides i forbindelse med revisjon av kommuneplanen.
Klima- og miljøplan					2014	(Handlingsprogram for miljøarbeidet rev. hvert år)
Sykelstrategi 2015-2020					2015	Strategidel og tiltaksdel/ startet revisjon 2019.
Kulturminneplan 2018-2021			x		2018	
Strategiplan for Horisonten bibliotek & kultursenter 2016-2020	x				2016	Bør starte en rullering/revisjon.
Brannordning samt Risiko og sårbarhetsanalyse (felles for Grong, Høylandet og Overhalla)		x			2015	Ny samarbeidsordning f.o.m. 1.9.15. Brannordningen revidert 2017.
Plan og ROS-analyse for skogbrann						Ikke gjennomført, forskjøvet.
Hovedplan for kommunal bygningsmasse- Tiltaksplan investeringer 2017-2020					2016	
Trafikksikkerhetsplan 2019-2022 med handlingsprogram	x	x	x	x	2018	Rullering/revisjon av handlingsprogram hvert år.
Vegplan 2016-2019 med revidert tiltaksplan	x				2016	
Anleggsplan for idrett, friluftsliv og kulturbygg 2020				x	2019	Tiltaksplan rev. hvert år. Bør endres til en kommunedelplan igjen.
Strategisk plan for miljø- og landbruksforvaltning i MNS						Bør starte planarbeid med egne planer for kommunen.
Anskaffelsesstrategi 2015-2020				x	2015	
Realfagsstrategien for oppvekst 2016-2020					2016	Årlig rullering.
Utviklingsplan for barnehagene 2016-2020					2016	Årlig rullering.
Områdevise kompetanseplaner						
Utredning av mulige fornybare energikilder						Utredet, satt på vent.

Kommunen har i tillegg flere strategier og planer som omfatter flere kommuner, blant annet Midtre-Namdal Avfallsselskap, samt samarbeidsområder i Nye Namsos kommune som er videreført.

2 Nasjonale forventninger og regionale føringer

2.1 Nasjonale forventninger, vedtatt 14.mai 2019¹

De nasjonale forventningene samler mål, oppgaver og interesser som regjeringen forventer at fylkeskommunene og kommunene legger særlig vekt på i planleggingen i årene som kommer. Dokumentet er retningsgivende for regional og kommunal planlegging. Fylkeskommunene og kommunene har ansvar for å finne helhetlige løsninger, der lokale forhold og lokalpolitiske interesser og hensyn ivaretas. Dokumentet er ikke uttømmende for alle oppgaver og hensyn som skal ivaretas etter plan- og bygningsloven, og må derfor ses i sammenheng med gjeldende regelverk og veiledning.

Regjeringens forventning til kommunene:

- Planlegging som verktøy for helhetlig og bærekraftig utvikling
- Vekstkraftige regioner og lokalsamfunn i hele landet
- Bærekraftig areal- og transportutvikling
- Byer og tettsteder der det er godt å bo og leve

FNs bærekraftsmål for 2030 skal ligge til grunn for kommunenes planlegging.

2.2 Regionale føringer

Regional planstrategi

Trøndelagsplanen Regional planstrategi for fylkestingsperioden 2020-2023, har vært ute på høring. Temaer som kommer opp i denne planen er:

- Bærekraft i Trøndelag
- Utviklingstrekk og prioriterte satsninger
- Klimaendringer
- Demografisk utvikling og sentralisering
- Verdskapning
- Bolyst, livskvalitet og deltakelse

Ut ifra temaet Utviklingstrekk og prioriterte satsninger får man vite hva som er viktig for Trøndelag fylkeskommune i de kommende årene. Disse prioriterte satsningene og utviklingstrekk er:

- Klimaendringer

¹ <https://www.regjeringen.no/contentassets/cc2c53c65af24b8ea560c0156d885703/nasjonale-forventninger-2019-bm.pdf>

- Bærekraftig næringsliv
- Kompetansebehov og et arbeidsliv i endring
- Demografisk utvikling og sentralisering
- Kultur være drivkraft
- Samarbeid i nye strukturer

Trøndelagsplanen 2019-30

Trøndelagsplanen 2019-2030 er en felles fylkesplan i Trøndelag. Den ble vedtatt 12. desember 2018. Trøndelagsplanen har 3 innsatsområder, disse er følgende:

- Bolyst og livskvalitet
- Kompetanse og verdiskapning og naturressurser
- Regionale tyngdepunkt og kommunikasjoner

I tillegg til disse innsatsområdene vektlegger Trøndelagsplanen også det regionale plansystemet. Trøndelagsplanen vil at alle nye planer og strategier skal ha en henvisning til Trøndelagsplanens mål og delmål, og hvordan disse blir oppfylt. Av den grunn vil det føre til å begrense antall regionale planer og strategier.

Namdalsstrategien 2018-2025

Namdalsstrategien som Overhalla er en del av har 6 hovedmål. Disse hovedmålene er:

- God politisk samhandling og nettverksbygging
- Moderne infrastruktur i Namdalen
- Nærhet til likeverdige og gode helsetjenester. Folkehelse i alt vi gjør
- Gode vilkår for verdiskapning og arbeidsplasser
- Et kompetent og offensivt arbeidsliv
- Namdalens historie og kultur bygger på stolthet og identitet

Sammen for vannet (Vannregion)

Sammen for vannet ble vedtatt av fylkesutvalget i Trøndelag, 24. mars 2020. Vannforskriften stiller krav til samarbeid om vannforvaltningen. Alle brukere, myndigheter og påvirkere av vann deltar, for i fellesskap, og sikre vannmiljøet. Som en del av dette samarbeidet er Overhalla kommune en del av Trøndelag Vannregion, og Namsenvassdraget vannområde. Formålet med vannområdene er å etablere hensiktsmessige enheter for vannforvaltningsarbeidet der berørte aktører samarbeider for å gjennomføre sine oppgaver for å nå miljømålene etter vannforskriften

3 Utfordringer og planbehov

I dette kapitlet beskrives de utfordringer, vurderinger som skal ligge til grunn for kommunens planbehov.

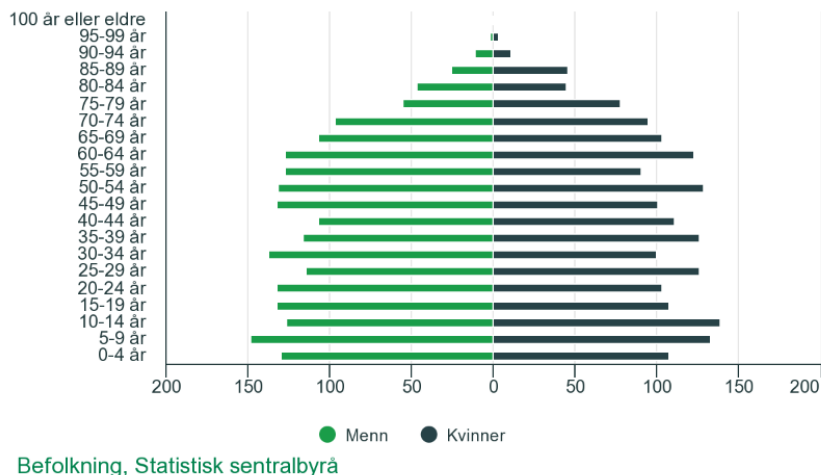
FNs bærekraftsmål

Overhalla kommune ønsker å være en fremtidsrettet kommune. Det er derfor bestemt at FNs bærekraftsmål skal være styrende for planer og strategier. Dette er på grunn av FNs bærekraftsmål er ambisiøse mål man ønsker å nå innen 2030. Slik at fremtidens innbyggere av Overhalla og verden, skal få minst like gode muligheter som dagens generasjon.

3.1 Befolkningsutvikling og sammensetning

Folketallet i Overhalla var pr 15. juni 2020 på 3884 innbyggere². Det representerer en økning på 44 innbyggere siden 2017 (+1%).

Aldersfordeling per 1. januar 2020

Basert på SSBs framskrivning av folketallet, så vil vi ved en middels vekst ha 3.944 innbyggere i 2030 og 3.991 i 2040. Det vil si en økning på om lag 107 innbyggere (+2,75%) i løpet av de kommende 20 år.

² <https://www.ssb.no/statbank/table/11668/>

Dersom SSBs prognoser slår til for framskrevet middels vekst i folketallet med 100 – 150, så vil dette få en betydning for bo- og tettstedsutvikling og kommunens tjenestetilbud til innbyggerne. Kommunens framtidige planlegging bør derfor fortsatt ta høyde for en framtidig vekst i folketallet.

Bryter man opp den middels befolkningsprognosen på aldersgrupper som er sentrale for kommunale tjenester³, kan man forvente et:

- Synkende antall barn i barnehagealder fram mot ca. år 2030, før antallet igjen øker (svakt).
- Synkende antall barn i grunnskolealder fram mot ca. 2035, før det deretter igjen øker.
- Relativt sterkt økende antall personer i alder 67-79 fram mot ca. 2030 (114 personer, +25%), før det deretter flater ut.
- Sterkt og jevnt økende antall personer i alder 80-89 hele veien fram mot 2040. Antallet øker med ca. 80 (+50%) fram mot 2030, og vil ha mer enn doblet seg når en kommer til 2040.
- Økende antall personer i alder 90+ fram mot ca. 2030, før det deretter øker vesentlig.

Det kan være naturlig å anta at prognosene er mer usikre for de yngste aldersgruppene enn for de eldre. Samtidig er framtidig tjenestebehov for de yngste aldersgruppene (barn i barnehage- og skolealder) langt tydeligere definert og kjent enn for de eldre aldersgruppene. Dette må en ta med i den kommunale planleggingen.

3.2 Levevilkår og folkehelse

Forventet levealder for nyfødte i fylket, er henholdsvis 79,8 år for menn og 84 år for kvinner.

Andelen av kommunens innbyggere mellom 20 og 66 år som har mottatt økonomisk sosialhjelp er per 2019 på 2,1 %.

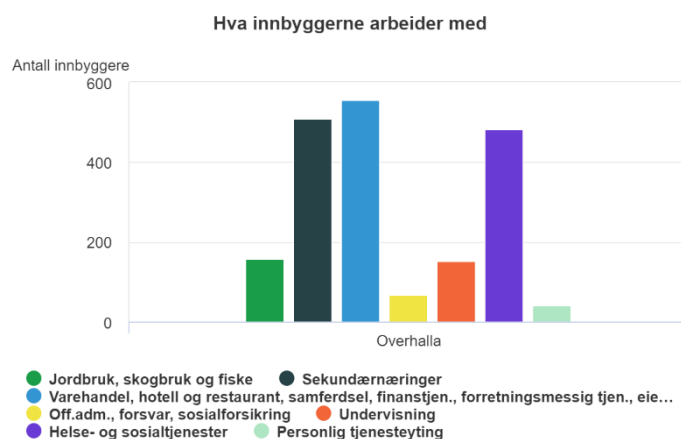
God folkehelse er et av hovedmålene i gjeldende kommuneplan. Flere tiltak er igangsatt, mens noen er i planleggingsfasen. Tiltakene favner bredt og gir et variert tilbud til ulike brukergrupper av befolkningen.

Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Overhalla kommune ble utarbeidet i 2018.

³ <https://www.ssb.no/statbank/table/12882/>

3.3 Næringsliv og sysselsetting

Ut fra statistikk fra SSB som viser pendling inn og ut av kommunen, så er Overhalla en bo- og arbeidsregion i hovedsak med kommunen Namsos, Grong og Høylandet. Tall datert 31. desember 2019 viser at det er ca. 948 personer som pendler ut fra Overhalla, mens det er 568 personer som pendler inn til Overhalla.

3.4 Boligbygging og utbygging i kommunal regi, tomtereserver

Fortsatt er det flest innbyggere som bor i eneboliger, og denne trenden har hatt en jevn utvikling det siste ti-året. En tilrettelegging av sentrumsnær utbygging har imidlertid gitt 15 boenheter i perioden 2016-2019.

I perioden 2009 – 2019 har det blitt godkjent bygd henholdsvis 96 nye eneboliger, 64 leiligheter i hus med 2 el. flere boenheter. Totalt er det bygd 150 boenheter de siste 10 årene, og 191 garasjer/carport/uthus/ naust/anneks.

Bygging i kommunal regi siste 5 årene

Skoler:

Kommunen har per i dag to kommunale skoler, en barneskole (Hunn) og en barne- og ungdomsskole (OBUS). Ny barneskole ved Overhalla barne- og ungdomsskole ble tatt i bruk i høsten 2015.

Fra høsten 2017 startet en privat skole (Montessori) på Øysletta i lokalene etter den tidligere kommunale Øysletta skole. Det private tilbudet er godkjent for inntil 60 elever (1.-10. trinn) og vil fra starten av trolig ha i underkant av 40 elever (1.-7. trinn). Etableringen av den private skolen på Øysletta reduserer i hovedsak nivået på antall elever ved OBUS tilsvarende. I tillegg gir etableringen samlet sett

vesentlige økonomiske konsekvenser for kommunen.

Barnehager:

Det er 3 offentlig eide barnehager og 1 privat barnehage i kommunen. De kommunale barnehagene er fordelt per i dag på 3 bygg. På grunn av lav søknad ved Moamarka barnehage (Øysletta) barnehageåret 2020/2021, ble det vedtatt at barna får et tilbud ved Ranemsletta barnehage. Det vil si at det kun er drift i 2 av de offentlig eide barnehagene per i dag. Skage barnehage (140 barn) ble ferdigstilt i 2017, og en utvidelse av Ranemsletta barnehage er ferdigstilt august 2020 (105).

Helse og omsorg:

Overhalla helsesenter inkl. sykeheimen har vært, og er fortsatt under rehabilitering. Kommunen har 47 omsorgsleiligheter og 14 utleieleiligheter/ boliger. En tomannsbolig (omsorgsbolig) ble totalrenovert i 2016. Det pågår en bygging av 1.byggetrinn for 18 omsorgsleiligheter og 1 avlastningsleilighet med 3 hybler (startet 2019).

Øvrige bygg:

Ny brannstasjon tatt i bruk 2018.

Total bygningsmasse på formålsbygg som kommunen eier er på om lag 21 846 m² per 2019. Omsorgsboliger og utleieboliger kommer i tillegg. Overhalla kommune kjøpte i 2016 den fylkeskommunale eiendommen i Barlia (tidligere Overhalla videregående skole).

Planlagt utbygging fram mot 2023:

Omsorgsbolig med 18 boenheter. Bygget er et kombinasjonsbygg for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne, og planlagt ferdigstilt i årsskiftet 2020/2021. Oppgradering av eksisterende atrium ved helsesenteret. Hunn skole – kapasitetsutvidelse, samt byggetekniske utbedringer (ferdigstillelse 2021/2022). Gimle – rehabilitering mm (2022). Ranemsletta barnehage – utvidelse, med gjennomføring i 2020.

I tillegg er det planlagt tiltak innenfor varme- og ventilasjonsanlegg ved administrasjonsbygget, helsesenteret (inkl. sykeheim og Laksvoll), samt enøk tiltak ved Moamarka barnehage.

Boligtomter:

Kommunen har per i dag om lag 55 kommunale byggeklare boligtomter i boligfelt på Skogmo, Øysletta, Svalia/Krabbstumarka, Øysvollen og Skage. Det er også ledige tomter avsatt i områder for spredt bebyggelse (om lag 25-30 tomter). I tillegg er det godkjent private utbyggingsplaner, samt regulert areal til boligutbygging i sentrumsområdene.

Privat reguleringsplan for Hunnaåsen boligområde (117 tomter) er under

planbehandling. Tilrettelegging av nye boligtomter vil bli prioritert i perioden, og vil bli vurdert i sammenheng på arealplanarbeidet.

Kommunens planer om å tilrettelegge for et nytt boligområde i Hildresåsen er satt på vent, og vil bli vurdert på nytt i forbindelse med en revisjon av kommuneplanens arealdel.

Hyttetomter:

I gjeldende arealplan ble det utpekt 5 områder hvor spredt fritidsbebyggelse er tillatt. Per i dag er tomtereserven på 5 innenfor 2 av disse områdene. I tillegg er det ledige tomter i privat hyttefelt i Øyengvatnet (1 tomt ledige), og 11 ledige i Vestrå hyttefelt (Statskog totalt 16 tomter).

Næringsareal:

Skogmo og Skage industriområde har fortsatt tilstrekkelig og ledig kapasitet for ny næringsvirksomhet.

Evt. nye utbyggingsområder for bolig og hytter vil bli vurdert i forbindelse med revisjon av kommuneplanens arealdel.

3.5 Miljø og klima

Klimaendringene beskrives av mange som den største utfordringen menneskeheten i dag står overfor. Temperaturøkningen globalt er i snitt allerede nådd ca. 1 grad, med betydelige regionale forskjeller, ikke minst i arktiske strøk. Allerede fra 2020 må klimagassutslippene ikke lenger øke, men tvert imot reduseres hvert år – om Paris-avtalens mål om å begrense temperaturstigningen globalt til 2 grader (helst 1,5 grader) skal kunne nås. Innen år 2030 må klimagassutslippene ha blitt redusert med ca. 50%, og etter 2050 må vi globalt se tilnærmet nullutslipp. En slik omfattende og nødvendig omstilling legger klare føringer også for kommunal planlegging framover.

Historikk

Kommunens Klima- og miljøplan ble vedtatt siste gang i juni 2014 (revidering av kommunens første plan som ble vedtatt i 2009). Handlingsprogrammet for miljøarbeidet har vært rullert hvert år som en del av økonomiplanen. I tillegg er har kommunens ledelsesnivå vært miljøsertifisert etter ISO-14001-standarden, samt at kommunens tjenesteenheter er sertifisert som miljøfyrtårn. Vesentlige miljøaspekter har vært: Naturmangfold, Innkjøp og avfall, Energi, og Klimagassutslipp. Handlingsprogrammet har vist indikatorer, ambisjon og tiltak, tidsplan og ansvar for gjennomføring av de ulike delmålene.

Det er stort fokus på miljø- og klimaarbeidet i kommunen og dette ligger til grunn for mange av de løsninger som blir valgt både når det gjelder nybygging, rehabilitering

og valg av energiløsninger i bygg, men også for transport (elektrifisering av bilparken, utviklingen av Overhalla som sykkelkommune, utvikling av kollektivtilbudet), anskaffelser mv.

I arbeidet med klima så er det viktig for kommunen å tenke på klimaomstilling (klimatilpassing, utslippsreduksjon og karbonbinding). Siden det er elver som Namsen, Bjøra og Reina som går gjennom kommunen - må man ta hensyn til disse når man planlegger, da disse ved jevne mellomrom flommer over sine bredder. Foreliggende flomkartlegging for vestre del av Overhalla (20-, 200-, og 1000 årsflom) og østre del av Overhalla (10-, 50-, og 200 årsflom) viser hensynssoner som skal benyttes ved planlegging langs Namsen.

Det er også større områder med kvikkleire i Overhalla, da mye av arealet er under marin grense. I kartlagte områder for potensielt fare for kvikkleireras, samt i andre områder på grunn av topografi og nærhet til kartlagte fareområder blir det satt krav geoteknisk dokumentasjon før man kan gjennomføre bygningstiltak.

For Overhalla kommune er det viktig å bevare plante og dyreliv. Det finnes dyre-, og plantearter som lever i kommunen som man ikke vil finne mange andre steder. Som en del av dette vil man alltid ta naturen i betraktning når man skal utføre tiltak i kommunen. Det er startet et planarbeid med å lage en plan for naturmangfold.

Men det er ikke bare flom, kvikkleire og natur man må ta hensyn til. Man må også ta hensyn til andre utfordringer som kan opptre. Dette kan være skogbrann, strømbrydd, strøm, vind, overvann og jord- og snøskred.

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing legges til grunn ved planlegging etter plan- og bygningsloven, og i kommunale enkeltvedtak som treffes etter plan- og bygningsloven eller annen lovgivning.

Hvilken planform en klima- og miljøplan bør ha i framtiden, vurderes i forbindelse med kommuneplanens samfunnsdel som nå er under arbeid.

3.6 Transport, infrastrukturbygging og trafikksikkerhet

Ranem bru er det viktigste infrastrukturtiltaket å få inn i fylkeskommunalt planverk. Ny bru med en trafikksikker løsning for myke trafikanter vil åpne opp for å se på en mulig utvikling av kommunesenteret på sørsida av Namsen.

Tiltak på fylkeskommunale veger gis som innspill til fylkesvegplanen og prioriteres i forbindelse med kommunens trafikksikkerhetsplan.

Trafikksikkerhet:

En realisering av gang-/sykkelveg mellom Overhalla – Skage - Namsos er gitt høy prioritet. Det er i 2017 gjennomført et forprosjekt med en mulighetsstudie, og oppstart av reguleringsplanarbeid for første etappe Barlia til Ryggahøgda er begynt. I tillegg settes det fokus på trafikksikkerhet, og en prioritering av tiltak innenfor 4 km-sonen fra skolene.

Tiltak blir vurdert fortløpende i planperioden, og i forbindelse med årlig revisjon av Trafikksikkerhetsplanens handlingsprogram.

Kommunale veger:

Kommunen har totalt om lag 71 km kjøreveg (50 km grusdekke og 21 km asfaltdekke), 8,7 km gang- og sykkelveg/fortau, 9 bruer og 39000m² parkeringsarealer/plasser.

Med unntak av et forsterket vedlikeholdsarbeid/opprusting på enkelte vegstrekninger, så har ikke tilstanden på det kommunale vegnettet endret seg vesentlig siden høsten 2009. Generell standard på grusvegene er middels bra, med de klassiske problemer knyttet til denne type dekke. Veger med asfaltdekke har imidlertid en variert standard fra god til dårlig (spesielt veger i boligfelt). For flere strekninger gjennomføres det nå asfaltering og standardheving.

Det er ikke planlagt større utbygging av kommunale veger fram mot 2020, dette med unntak av veger i boligfelt som planlegges opparbeidet.

Standardheving og opprusting av enkelte vegstrekninger vurderes i forbindelse med tiltaksplan for veg.

Vann og avløp:

Vann- og avløpssektoren har et stort behov for rehabilitering av eksisterende anlegg, og det er flere tiltak som vil bli iverksatt i løpet av planperioden. Tiltakene er i hovedsak knyttet opp mot driftssikkerhet med vannforsyningen.

Prioritering av tiltak vil bli vurdert i forbindelse med revisjon av tiltaksplan.

Øvrig infrastruktur:

I forbindelse med den siste energiutredningen i 2011, utarbeidet av NTE, så ble det konkludert med at dagens distribusjonsnett for elektrisk kraft ville ha tilstrekkelig kapasitet i årene fram mot 2030.

Bredbåndsdekningen i kommunen er relativt god på strekningen mellom Namsos og Skogmo. (luft- og jordkabel). Enkelte grender har imidlertid dårlig dekning og det bør arbeides med å få en tilfredsstillende dekning til alle innbyggerne. Det er lagt fiber til Øysletta (2019) og under oppstart fiber til Øysvollen (2020).

3.7 Langsiktig arealbruk, herunder revisjon av kommuneplanens arealdel

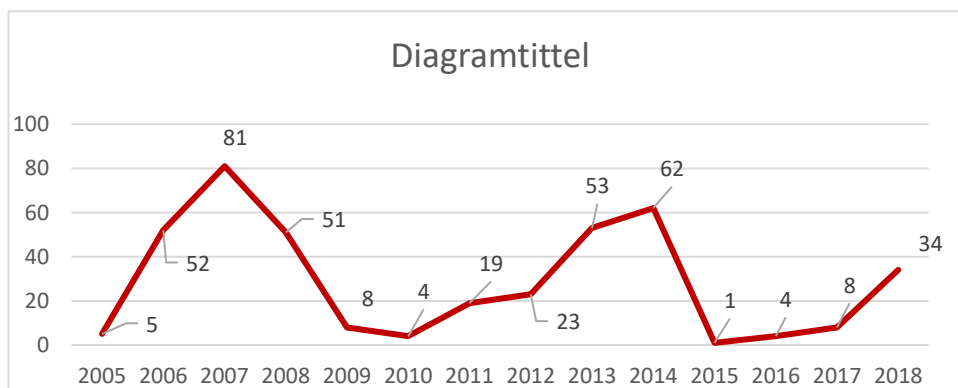
Jord- og skogbruk:

I 2006 var det registrert 302 landbrukseiendommer i kommunen, mens det i starten av forrige planperiode 2015 var registrert 274. I 2018 var det registrert 266 landbrukseiendommer. (Omfatter eiendommer som har minst 5 daa eid jordbruksareal og /eller minst 25 daa produktivt skogsareal). I løpet av perioden fra 2006 antall landbrukseiendommer blitt redusert med 36. Fra 2015 til 2018 har antallet sunket med 8 eiendommer.⁴

Det er blitt godkjent 2612 daa nydyrka areal i perioden 2006-2015. Fra 2015 til 2018 ble det godkjent 594 daa nydyrka areal.⁵

Det er antatt at det samlede produktive skogsarealet i Overhalla kommune er 297638 dekar.

Omdisponering av dyrka og dyrkbar jord etter jordloven og plan- og bygningsloven i perioden 2008-2018⁶:

Totalt er det omdisponert 267 daa i en tiårs-periode, av dette er 50 daa dyrka jord og 84 daa dyrkbar jord omdisponert etter plan- og bygningsloven (totalt 134 daa etter pbl). Noe som betyr at det samlede dyrka og dyrkbare jorden i Overhalla er ca 45011 dekar.

De største omdisponeringene har kommet i forbindelse med vedtatte reguleringsplaner for utbygging og infrastrukturiltak (gang- og sykkelveger og omlegging av kommunal veg).

Bosettingsmønster:

Kommunen har en spredt befolkning, men gjennomsnittlig reiseavstand til

⁴ <https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/overhalla/landbruk>

⁵ <https://www.ssb.no/statbank/table/08123/>

⁶ <https://www.ssb.no/statbank/table/06194/>

kommunesenteret i minutter er lavere enn de man sammenligner seg med. Om lag 38 % av innbyggerne bor i tettsteder.

Det har vært en prioritert utvikling det siste tiåret å tilrettelegge for sentrumsnær boligbebyggelse.

Framtidig behov for nytt areal til boligbygging og næring:

Dersom SSBs framskrivning av befolkningsvekst slår til, så vil kommunen et behov for nye områder til boligutbygging i tillegg til fortetting i tettstedene. Areal avsatt til sentrumsnære boliger vurderes imidlertid som tilstrekkelig i planperioden. Når det gjelder områder for spredt utbygging så viser det seg at vi ikke har truffet med de områdene vi har avsatt. Dette gjenspeiles også i de dispensasjonssakene vi har hatt vedrørende fradeling til boligtomter. Tomtetilgangen på Skage vurderes som tilstrekkelig med bakgrunn i kommunens egen reserve og den tomtereserven som ligger innenfor Hunnaåsen boligområde og avsatte byggeområder i sentrum. Ut fra etterspørselen etter tomter, så vurderes tomtereserven på Skogmo, Øysletta og Øysvollen som tilstrekkelig i planperioden. Når det gjelder boligtomter i tilknytning til kommunesenteret, så bør det prioriteres å avsette nye områder for utbygging. Utfordringen vil være å finne områder som er attraktive og har en beliggenhet nær sentrum.

Etterspørselen etter næringstomter har vært størst på Skogmo, og området har blitt utvidet i tråd med gjeldende arealplan. Industriområdet på Skage har fortsatt store tomtereserver, selv med en reduksjon i vedtatt reguleringsplan.

Revisjon av kommuneplanen

Samfunnsdelen:

Ble sist vedtatt i forbindelse med rullering av kommuneplanen i 2007. Gjeldende samfunnsdel er enkel og kortfattet oppbygd, og har fortsatt et innhold som er langt på veg er hensiktsmessig som grunnlag for kommunens videre drift og utvikling. Planprosessen med å revidere samfunnsdelen startet i 2018 og pågår fortsatt. På grunn av flere forhold, så har planarbeidet blitt forsinket i forhold til opprinnelig framdrift. [FNs bærekraftsmål](#) vil ligge til grunn for kommunens planarbeid.

Arealdelen:

Kommuneplanens arealdel ble også vedtatt rullert uendret i 2007. Etter den tid så har det blitt vedtatt en ny plan- og bygningslov (2009), og planen skal bli revidert i løpet av 2020/2021. Gjeldende plan omfatter i stor grad det viktigste langsiktige arealbehovet kommunen har, men avsatte areal til spredt utbygging og utbyggingsområder bør vurderes særskilt ved en revisjon.

3.8 Kommunal tjenesteyting og forvaltning og utfordringer framover innenfor kommunens tjenesteområder, herunder interkommunalt samarbeid

Det vil generelt være viktig å fortsatt ha kontinuerlig fokus på endring og effektivisering av kommunale tjenester slik at tjenesteleveringen blir best mulig for innbyggerne.

En av de sterkeste drivkreftene en ser for endring og tjenesteutvikling er den stadig raskere digitaliseringen og de samfunnsendringene digitalisering medfører. En *digitaliseringsstrategi* med tilhørende tiltaksplan er vedtatt. Denne vil være tett knyttet til det å utvikle kommunen som en lærende organisasjon som stadig forbereder seg på framtida («framsynt», som det står i kommunens visjon). Disse to elementene (digitalisering og læring) skal ligge til grunn for det videre arbeidet.

I all kommunal planlegging vil vi legge vekt på en hensiktsmessig balansegang mellom det å bruke våre tilmålte ressurser på planlegging, kontra det å bruke ressursene på gjennomføring og å sikre måloppnåelse. Vi vil legge vekt på at planprosessene og planene gjøres enkle og tilstrekkelige, slik at størst del av kreftene våre nettopp kan gå til gjennomføring og måloppnåelse/evaluering. Spissformulert: *Planene våre skal være så korte som mulig, og de skal brukes til å gjennomføre endringer.*

I sammenheng med revideringen av kommuneplanens samfunnsdel er det nå behov for å gjennomgå og videreutvikle kommunens systematikk for styring og rapportering. Også her legger vi vekt på at vi skal tilstrebe en så *enkel og tilstrekkelig* styring og rapportering som mulig. Dette som grunnlag for handlingsrettede beslutninger og kontinuerlig forbedring av våre tjenester.

En viktig del av det å utvikle kommunens tjenester framover, vil være vår evne til samhandling med både andre virksomheter og frivillig sektor. Framtidige utfordringer må løses med nytenking og innovasjon. Vi må ha fokus på å fortløpende finne samarbeidspartnere som kan bidra til vår læring og evne til nyskaping. Dette vil være et tema å ta inn i revideringen av kommuneplanen.

Det kan også være hensiktsmessig å utvikle en egen *frivilligstrategi* som kan bidra til å utløse det positive potensialet som ligger i frivilligheten i lokalsamfunnet.

3.9 Økonomi

Det er over flere år gjennomført flere omfattende innsparingstiltak og inntektsøkende tiltak for å tilpasse aktivitetsnivået til kommunens budsjetterammer. Kommunen har de siste årene styrket fondsbeholdningen.

Kommunen har i dag marginale muligheter for økt brukerbetaling som vil kunne medføre noe vesentlig økning av inntekten framover. For de fleste ligger det begrensninger i forhold til regelverk og er knyttet opp mot inntekten til enkelte brukergrupper.

Det er i løpet av 2017 og 2018 gjennomført retaksering av eiendommer i Overhalla i tråd med regelverket om at retaksering skal gjøres hvert 10. år. For 2019 har skattesatsen for bolig og fritidseiendommer vært 4 promille og 7 for næringsseiendommer. Totalt kreves det inn 11,3 millioner kroner i 2019. For 2020 har regjeringen vedtatt at alle kommuner må redusere skattegrunnlaget for bolig og fritidseiendommer med 30 %. I tråd med tidligere vedtatt økonomiplan er budsjettet for 2020 utarbeidet med en forutsetning om å øke promillesatsen for bolig og fritidseiendommer til 5. På tross av økning i skattesatsen medfører den obligatoriske reduksjonen i skattegrunnlaget en samlet reduksjon i eiendomsskatt på kr. 300.000 i 2020. I tillegg til reduksjon i skattegrunnlaget foreligger det forslag fra regjeringen om også å redusere den maksimale skattesatsen for bolig og fritidseiendom til 4 promille fra 2021. For Overhalla gir dette en ytterligere inntektsreduksjon på 1,3 millioner kroner fra 2020 til 2021. Det er ikke gitt signaler om at statens reduksjon av kommunenes eiendomsskatteinntekter skal kompenseres.

Med reduksjon i statlige overføring og økte kapitalkostnader så vil handlingsrommet gradvis bli redusert i planperioden.

Om befolkningsprognosene slår til, vil kommunene få en inntektsøkning som kan bidra til å finansiere kapasitetsøkende investeringer. Utfordringen vil være at kapasitetsøkende investeringer gjerne må vedtas og gjennomføres i forkant av befolkningsøkningene, med den usikkerhet det gir om framtidige inntekter når investeringene skal vedtas.

Kommunens vesentligste kostnader i tjenesteproduksjon er i hovedsak knyttet til gruppen 0-15 år og de over 67 år.

Med dagens høye lønnsnivå og den lave renten vil investeringer som reduserer behovet for personell være god økonomi for kommunen. Besparelsen akkumuleres ved at personell- kostnaden vil stige, mens kapitalkostnaden vil avta i takt med nedbetaling av lån og realverdien på kapitalkostnaden i takt med den generelle prisstigningen.

Det knytter seg imidlertid en vesentlig usikkerhet til tallene i slutten av en planperiode.

Kommunebarometerets vurderinger av kostnadsnivå viser at kommunen ligger både høyt og lavt på målingene.

Kommunen vil fortsette å ha fokus på en god økonomistyring og optimal utnyttelse av ressurser.

4 Prioriterte planoppgaver

Tema					Kommentar
	2020	2021	2022	2023	
Kommuneplanens langsiktige del					
- Samfunnsdel	x	x			Oppstart 2018/2019
- Arealdel	x	x			Oppstart 2018/2019
Kommuneplanens kortsiktige del					
- Handlingsprogram inkl. økonomiplan	x	x	x	x	Årlig
- Budsjett	x	x	x	x	Årlig
Planstrategi 2020-2023					
- Grunnlagsdokument og forslag til ny planstrategi	x			x	Vedtak senest 1. år etter at nytt kommunestyret er konstituert.
Kommunedelplaner					
- Idrett, friluftsliv og kulturbygg	x	x	x	x	Handlingsprogram rulleres årlig
- Skogmo					Vurderes i forbindelse med arealdel
- Naturmangfold, evt. temaplan	x	x			Planlagt planoppstart 2020
Reguleringsplaner					
- Ranemsletta	x	x			(off. detaljregulering)
- Hildresåsen					(off. områderegulering), satt på vent - samord. arealplan
- Reguleringsplan første etappe sykkelstamveg kryss Barlia-Ryggahøgda	x	x			
- Hunnaåsen boligområde	x				(priv. detaljregulering)
- Sjøenget steinuttak- utvidelse	x				(priv. detaljregulering)
Administrasjon					
- Utviklingsprogram 2021-2024				x	
- Digitaliseringsstrategi		x			
Beredskapsplaner					
- Helhetlig ROS				x	Rulleres hvert 4. år
- Plan for kommunal kriseledelse	x	x	x	x	
- Beredskapsplan for langvarig strømbrytning			x		Rulleres hvert 4. år
- Rus politisk handlingsplan			x		Rulleres hvert 4. år
- Beredskapsplan for vannforsyning	x			x	Rulleres hvert 4. år
- Plan og ROS-analyse for skogbrann		x	x		
Bolig og eiendom					
- Boligsosial handlingsplan			x		
- Hovedplan for kommunal bygningsmasse	x	x	x	x	Tiltaksplan rulleres hvert år
Kultur og samfunn					
- Bosettingsstrategi innvandring	x				
- Handlingsplan til ungdom 2020-2025		x			
- Kulturminneplan	x				
Helse og omsorg					
- Demensplan	x				Rulleres hvert 4. år
- Handlingsplan mot vold i nære relasjoner				x	Rulleres hvert 4. år
- Kompetanseplan	x	x	x	x	
- Kompetanseplan		x			Under rulling
- Rehabiliteringsplan	x				Rulleres hvert 4. år
Oppvekst					

- Handlingsplan Opplæringslovens Kapittel 9A Elevenes skolemiljø	x				
- Tilstand og utvikling for grunnskole					Årlig
- Oppfølgingsplan for arbeid med digital dømmekraft og digitale ferdigheter		x			
- Utviklingsplan barnehagene	x				
Miljø/energi/anskaffelser					
- Anskaffelsesstrategi 2015-2020		x			
- Klima- og miljøplan	x				Sist vedtatt 2014, handl. program rev. årlig
- Samlet plan for energieffektivisering					
- Sykkelstrategi	x				
Samferdsel/Trafikksikkerhet					
- Vegplan	x	x	x	x	Tiltaksplan rulleres hvert år
- Trafikksikkerhetsplan	x	x	x	x	Handlingsprogram rulleres hvert år
Vann og avløp					
- Hovedplan for vann og avløp	x		x		Handlingsplan rev. hvert 2. år
Natur og Landskap					
- Strategisk plan for miljø- og landbruksforvaltning					Rulleres hvert 4. år

Oversikten er ikke komplett, og det må påregnes at det tilkommer flere planer i planperioden, og /eller endringer. Planer innenfor tjenesteområder som omfattes av samarbeidsavtale med Namsos er ikke tatt med i oversikten. Dette gjelder for barnevern, kommuneoverlegen, legevakt, miljø og landbruk, skatteoppkreveren, utvikling, lønn- og regnskap og PPT.

I forbindelse med det overordna planarbeidet, så vil det bli vurdert om det er tema/sektoerplaner som kan tas inn i som en del av kommuneplanens samfunns- og arealdel.

Overhalla kommune

- positiv, frisk og framsynt

OVERHALLA KOMMUNE SVALIVEGEN 2 - 7863 OVERHALLA
E-POST: POSTMOTTAK@OVERHALLA.KOMMUNE.NO **TLF:** 742 80 000

